

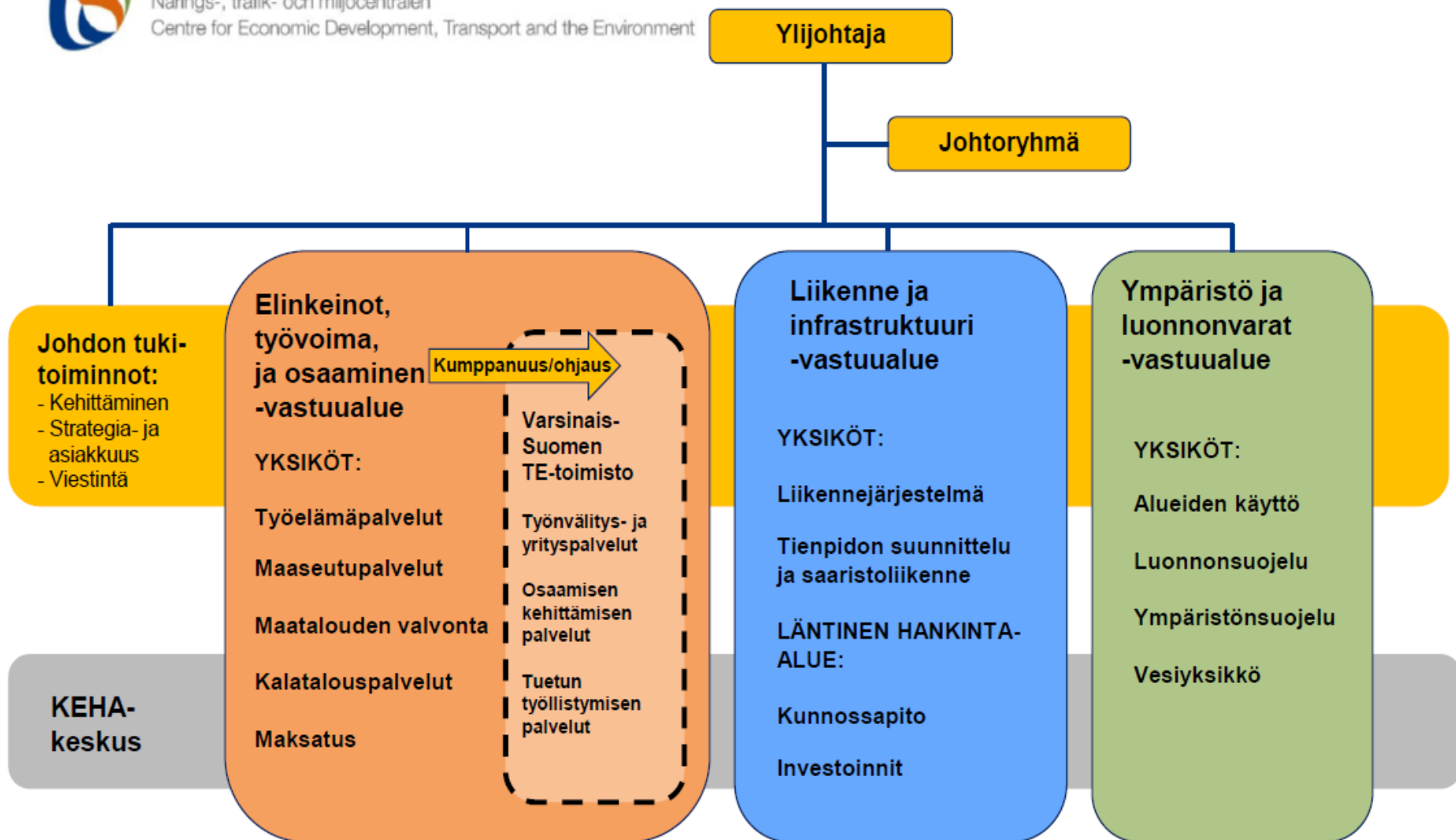
Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus
Närings-, trafik- och miljöcentralen
Centre for Economic Development, Transport and the Environment

Luonnonmukainen viljely ja luomukorvaus 2016

Varsinais-Suomen ELY-keskus
ympäristöagrologi Erkki Aro
Maksatusyksikkö

Tiedot ovat koulutuspäivän tietoja

7.10.2016

Tämän esityksen aiheet

- Taustaa ja perusteluja luomuun siirtymisestä
- Tilastoja Varsinais-Suomesta suhteessa luomusuomeen
- Maaseudun kehittämisohjelma ja luomutuotanto
- Luomukorvaus
- Kertaus

- Euroopan unionin määritelmän mukaan luonnonmukainen tuotanto on kokonaisvaltainen tilanhoito- ja elintarvikkeiden tuotantojärjestelmä

Luomussa toteutuu

- Ympäristön kannalta parhaat käytännöt
- Biologinen monimuotoisuus
- Luonnonvarojen säästäminen
- Eläinten hyvinvointia koskevien tiukkojen standardien soveltaminen

ja tuotanto, jossa otetaan huomioon määrättyjen kuluttajien mieltymys tuotteisiin, jotka on tuotettu luonnollisista aineksista ja luonnollisin menetelmin

Luomu on sertifioitu laatujärjestelmä

- Luomusta on muodostunut koko elintarviketuotanto-ketjun läpäisevä laatuohjelma
- Selkeät kriteerit, jotka erottuvat riittävästi muusta toiminnasta
- Kirjanpito ja jäljitettävyys
- Sertifiointiprosessi
- Valvonta
- Merkintä
- Kuluttajaviestintä

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus
Närings-, trafik- och miljöcentralen
Centre for Economic Development, Transport and the Environment

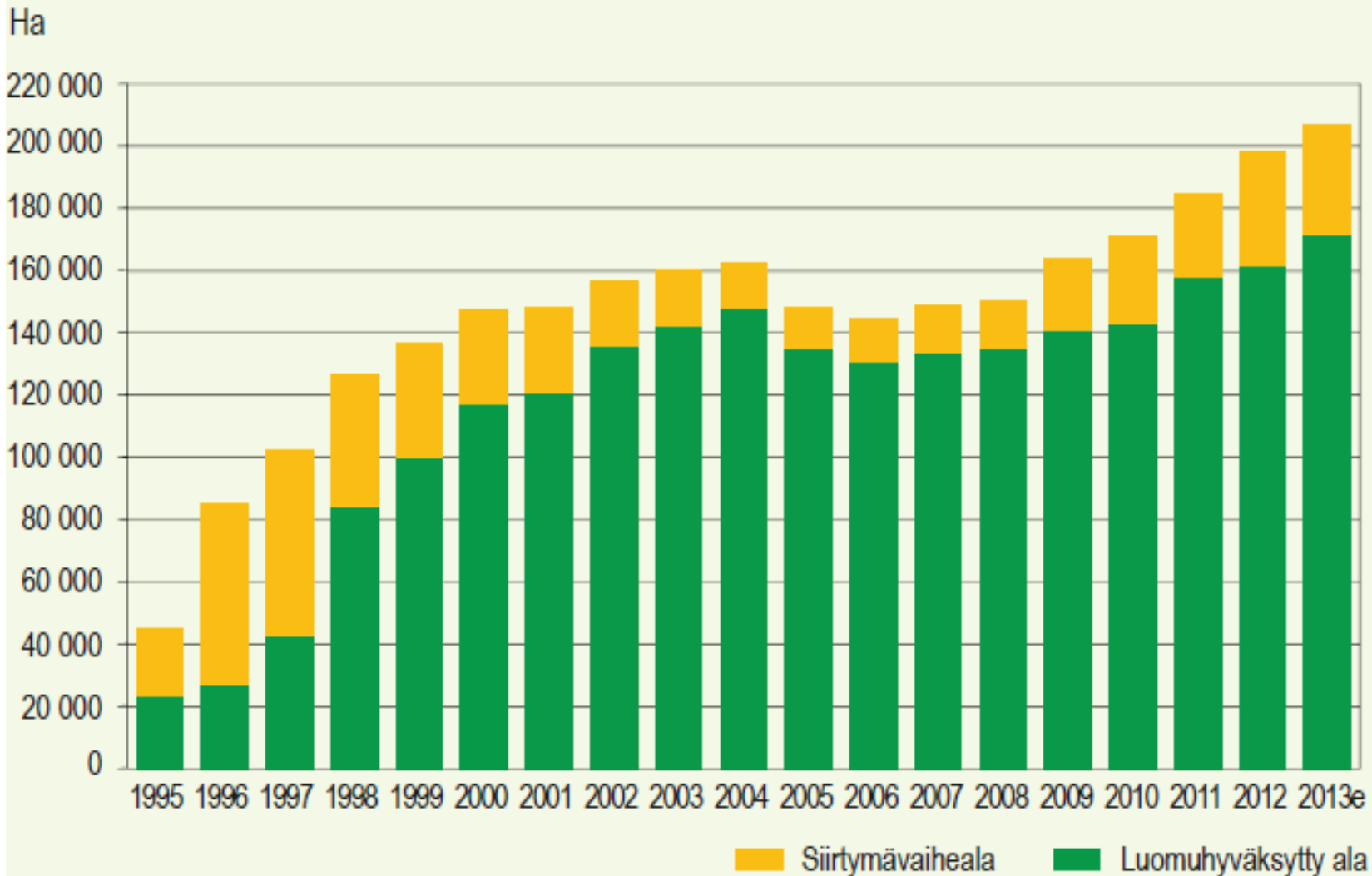
<http://www.lounaistieto.fi/ymparistonyt/luomutuotanto/>

<http://mmm.fi/luomu>

<https://www.youtube.com/watch?v=3Cm9Qxoxfdk>

Luomuhyväksytty ja siirtymävaiheen ala

Luomusitoumukset 2015 ja haetut 2016

- Luomusitoumuksia vuonna 2015 yht. 308 kpl
- Tänä vuonna luomusitoumushakemuksia yht. 26 kpl
- Uusia luomutiloja on tullut viime vuosina n. 30 kpl/v
- Uusia luomukotieläintiloja 5 -10 kpl/v : Hyvä suuntaus!

Luomueläintuotanto Varsinais-Suomessa

- Lihakarjatiloja 27
- Sikatiloja 4
- Lammastiloja 20
- Maitotiloja 10
- Kananmunatiloja 13
- Broileritiloja 1
- Mehiläistiloja 5
- *****
- Kotieläintuotannon sitoumuksia 2015 yht. 68 kpl ja
2016 uusia eläint. sitoumushakemuksia 8

Luomuvalvonta uudet tilat

■ Valvontajärjestelmä

- Uuden tilan haettava luomuvalvontajärjestelmään viimeistään 30.4 mennessä ja tuotantoehtoja on noudatettava 1.5 alkaen
- Ensimmäinen tuotantotarkastus tulee olla tehtynä 15.6 mennessä
- Noudatettava neuvoston asetuksessa (834/2007) määriteltyjä luonnonmukaisen tuotannon ehtoja
- Kuuluttava valvontajärjestelmään sitoumuskauden ajan
- Luomukotieläintuotantoa koskevan sitoumuksen tekemisen edellytyksenä on lisäksi, että viljelijä on hyväksytty valvontajärjestelmään sen eläinlajin osalta, jota hakemus koskee

Luomusuunnitelma

■ Luomutuotantoon siirtyvällä tilalla tulee olla luomusuunnitelma. Kopio siitä toimitetaan Ely-keskukseen ilmoittauduttaessa valvontajärjestelmään. Yleensä suunnitelma tehdään neuvojan kanssa (Neuvo 2020)

Luomusuunnitelmaan kuvataan seuraavia asioita:

- Viljelykiertosuunnitelma
- Kuvaus tuotanto- ja varastointitiloista
- Lannoitussuunnitelma
- Kasvinsuojelusuunnitelma
- Viljelyskartta
- Mahdollinen pysyvä rinnakkaisviljely
- Kuvaus muista tuotanto-olosuhteista

Luomuvalvontaan ilmoittautuminen

- Luomuvalvontaan ilmoittauduttaessa täytetään sekä hakemuslomake että tuotantosuuntakohtainen liitelomake. Lomakkeet palautetaan ELY-keskukseen. Lomakkeet löytyvät Eviran sivuilta: [Evira luomu/valvontaan hakeminen](#). Haettaessa ensimmäistä kertaa, täytetään:
 - Luomuvalvontalomake 1,
 - Tuotantosuunnasta riippuen täydennyslomake 1a, 1b, 1c, 1d tai 1e.
- Luomutuotannon ohjeet Eviran sivuilta: [Evira/lomakkeet ja ohjeet/luomu](#)

Koulutus

- Sitoumuksen antamisen edellytyksenä on
 - viljelijän tai tilanhoitajan 5 pv luomuperuskurssi tai muu vastaava koulutus, esim. oppilaitoksessa suoritettu koulutus luomutuotannosta
 - luomukotieläinsitoumuksessa lisäksi 2 pv luomukotieläinkoulutus
- Todistus koulutusvaatimuksen täyttämisestä toimitettava sitoumuksen antamisvuonna viimeistään viimeisenä pinta-alatukien hakupäivänä ELY-keskukseen

Luomusitoumusehdot

- Luomusitoumuksen perusteella voidaan maksaa luomukorvausta, jos
 - viljelijällä on 5 ha luomuviljeltyjä sitoumuslohkoja tai puutarhakasveja vuosittain 1 ha puutarhakasvien viljelyssä
- Tilan eläintiheyttä laskettaessa otetaan huomioon maatilan keskimääräinen eläinmäärä kalenterivuoden aikana
 - Luomueläintuotantositoumuksen perusteella voidaan maksaa luomukorvausta, jos kotieläinsitoumuksessa eläinmäärä on 0,3 ey/sitoumushehtaari
 - Uudelle sitoumukselle 2016 eläinmäärä lasketaan kuitenkin aikaväliltä 1.5.–31.12.2016. Myöhempinä sitoumusvuosina lasketaan eläimet kalenterivuodelta, eli 1.1.–31.12.

Luomusitoumusehdot

- Jos eläinlaji vaihtuu, eläinyksikkömäärää laskettaessa eläinmäärä otetaan huomioon seuraavasta tukivuodesta alkaen, mikäli luonnonmukaisen tuotannon valvontaan on hakeuduttu kyseisen eläinlajin osalta viimeistään 30.4. eli ennen tukivuoden alkua. Eläinlajin vaihtamisesta on tehtävä ilmoitus ELY-keskukseen lomakkeella 215 päätukihaun yhteydessä

Tukikelpoiset kasvit

- Täydentävät ehdot, luonnonmukaisen tuotannon vähimmäisvaatimukset
- Viljelykasvit. Lisäksi kesanto ja luonnonhoitopeltonurmet siltä osin, kun niitä on yhteensä enintään kolmannes viljelykasvien alasta.

Luonnonmukainen tuotanto

- Viisivuotinen sitoumus
- Aktiiviviljelijä, ei yläikärajaa
- Luomutuotannon peruskoulutus 5 pv 15.6.2016 mennessä
- Vähimmäisala
 - 5 ha peltoa
 - puutarhakasveja 1 ha viljelyssä vuosittain
- Korvauskelpoinen ala ohjelmatuissa
- Yhtenevä ympäristökorvauksen kanssa
- Maankäyttölaji pelto
 - Pienin ala sitoumuksessa 0,01 ha mutta korvattava ala vähintään 0,05 ha

Sitoumuksen yhteiset ehdot

- Kasvitilan sitoumus ja kotieläintilan sitoumus
 - Puutarhakasveja viljelevä tila voi tehdä sitoumuksen myös vain osalle tilan lohkoista
 - Pääsääntöisesti kaikki lohkot liitettävä sitoumukseen
 - Ruokohelpilohkoja tai hankala laatu tai sijainti (luomuasetus)
 - Maatilalla voi olla muuta tuotantoa kuin luomua kasvihuoneessa jos eri kasveja kuin avomaalla
- Viimeisenä sitoumusvuonna tuotettava luomukotieläintuotteita tai luomueläimiä myyntiin, jos haluaa uusia luomukotieläinsitoumuksen

Kasvitilan ehdot

- Aloittava viljelijä: min 5 ha pellolla, 1 ha puutarhaviljelyssä
- Viimeistään kaikki lohkot toisena vuotena luomussa
- Aloittavalla tilalla sitoumuskauden 4. ja 5. vuonna myyntikasveja keskimäärin 30 %:lla sitoumusosalasta
- Myyntikasvi tai yt. sopimus luomukotieläintilan kanssa tuotannosta
- Myyntikasveja ei tarvitse tuottaa jos yli 50 % sadosta käytetään oman karjan rehuksi. Tällaisella tilalla sopimusta voidaan jatkaa jos oma karja siirretään luomuun tai maatilalla viljellään myyntikasveja keskimäärin 30 %:lla sitoumusosalasta

Luonnonmukaisen kotieläintuotannon sitoumus

- Viisivuotinen sitoumus
- Aktiiviviljelijä, ei yläikärajaa
- Tilalla oltava kotieläimiä vähintään 0,3 ey/ha (naudat, lampaat, vuohet, siat, kanat, hanhet, ankat)
 - Vähimmäispeltoala 5 ha, puutarhakasveilla 1 ha
 - Pellon oltava tukikelpoista ohjelmaperusteisissa korvauksissa
 - Noudatettava neuvoston asetuksessa (834/2007) määritellyjä luonnonmukaisen kasvintuotannon ja kotieläintuotannon tuotantoehtoja ja kuuluttava valvontajärjestelmään myös luonnonmukaisesti kasvatetun eläinlajin osalta
 - 2 pv luomukotieläintuotannon koulutus
 - Viimeisenä sitoumusvuonna tuotettava luomukotieläintuotteita tai luomueläimiä myyntiin, jos haluaa uusia luomukotieläinsitoumuksen

Eläinten hyvinvointikorvaus EHK

- Seuraavia eläinten hyvinvointikorvauksen lisäehtoja ei voi valita: nautojen jaloittelu ja laidunnus, joutilaiden emakoiden ja ensikoiden ulkoilu, lampaiden ja vuohien jaloittelu ja laidunnus, siipikarjan ulkoilu, emakoiden ja ensikoiden olosuhteiden parantaminen, parannetuista porsimisolosuhteista, vierotettujen porsaiden ja lihasikojen karsinoiden kuivittamisesta tai siipikarjan virikkeistä.
- Lisäehto luomueläinsitoumusta tehdessä vaihdettava toiseksi tai luovuttava siitä
 - Toimenpiteestä luopumisesta takaisinperintä

Viherryttäminen

- Luomutila voi hakea vapautusta viherryttämistuen edellyttämistä viljelyn monipuolistamisesta, ekologisen alan vaatimuksesta sekä pysyvien nurmien säilyttämisvaatimuksista
- Tilan on noudatettava kaikkia viherryttämisvaatimuksia kaikilla niillä lohkoilla, jotka eivät kuulu luomuvalvontaan

Korvaustaso ja maksaminen

- Kasvitilalla korvausta voi saada 160 euroa/ha/vuodessa.
- Lisäksi, luonnonmukaisesta kotieläintuotannosta maksetaan korotusta 134 euroa/ha. Kotieläintilalla on tällöin oltava korvauskelpoista sitoumushehtaaria kohti vähintään 0,3 eläinyksikköä luonnonmukaisesti kasvatettuja eläimiä. Eläinmäärä lasketaan ensimmäisenä sitoumusvuonna 1.5.–31.12. ja myöhempinä vuosina kalenterivuodelta.
- Avomaan vihannesten viljelyssä oleville aloille korvausta maksetaan 600 euroa/ha.

Tämän päivän aiheet

- Taustaa ja perusteluja luomuun siirtymisestä
- Tilastoja Varsinais-Suomesta suhteessa luomusuomeen
- Maaseudun kehittämisohjelma ja luomutuotanto
- Luomukorvaus
 - Kaksi ohjaavaa viranomaista MAVI ja EVIRA

Kertausta

- **Myyntikasvivaatimus**
 - Uusilla luomutiloilla 4. ja 5. vuosi keskimäärin 30 % sitoumusalasta
 - Vuonna 2013 ja 2014 1. sopimuksen tehneillä samoin 4. ja 5. vuonna, lasketaan sopimuksen tekemisvuodesta
 - Muilla sitoumuskauden aikana 30 %
 - Lisäalojen perusteella annettava uusi sitoumus ei ”nollaa laskentaa”
- **Sovellukseen tallennetaan myyntikasvivaatimustieto**
 - Sovelluksen tieto luetaan tehtäessä myyntikasvi-RT v. 2018 tai 2019
 - Rehuntuotantoyhteistyön oltava jatkuvaa = koko sitoumuskausi (miel. ohjelmakausi)
- **Eläinten myyntivaatimus**
 - Viimeistään viimeisenä vuonna laskettuna ensimmäisen SITOUUKSEN antamisesta
 - Lisäalojen perusteella annettu sitoumus ei ”nollaa laskentaa”

Kertausta

- Eläinten laskenta-ajat (muutos!)
 - Vuonna 2015 laskettiin kaikilta eläimet 1.5.-31.12.2015
 - Vuonna 2016 jatketaan 1.1.-31.12.2016
 - Jos ilm. eläin valvontaan viim. 30.4.2016 -> eläimet huomioidaan 1.5.-31.12.2016 → tallennetaan laskenta-ajaksi ko. alkamisajankohta-sitoumuksen päättymispvm
 - Jos ilm. eläin valvontaan 1.5.-31.12.2016 -> eläimet huomioidaan 1.1.-31.12.2017 →
 - Jne.
 - Uusi eläin lomakkeella 215 -> tallennetaan vastaavat päivämäärät tukisovellukseen, joko 1.1. tai 1.5. – sitoumuksen loppupvm.
 - Jos lisäalojen perusteella uusi eläinsitoumus, eläinten laskenta-ajaksi tallennetaan *alkuperäisen eläinsitoumuksen alku pvm-sitoumuksen päättymispäivä*

Kuva: Riitta Tuomi-Aro